

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Psychologia społeczna Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Socjologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Socjologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 24SOCS.11P.01462.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Koordynator zajęć	Dorota Mroczkowska		
Prowadzący zajęcia	Dorota Mroczkowska		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu podstaw psychologii społecznej
C2	Rozwinięcie umiejętności wykorzystywania perspektyw teoretycznych do opisu i analizy zachowań jednostkowych i grupowych
C3	Rozwinięcie umiejętności świadomego wyboru perspektywy teoretycznej i dostrzegania konsekwencji tego wyboru w procesie analizy i diagnozy sytuacji społecznych
C4	Przekazanie wiedzy i wskazówek dotyczących rozwoju kompetencji komunikacyjnych
C5	Uświadomienie znaczenia umiejętności pracy w zespole

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	posiada wiedzę o psychologii społecznej i jej miejscu wobec innych nauk społecznych	SOC_K1_W01	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W2	zna podstawowe mechanizmy kierujące zachowaniem człowieka	SOC_K1_W01, SOC_K1_W03	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W3	rozumie i wyjaśnia strukturalne i sytuacyjne determinanty jednostkowych zachowań	SOC_K1_W01, SOC_K1_W02, SOC_K1_W03, SOC_K1_W04	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W4	opisuje procesy kształtujące tożsamość i samoświadomość jednostki	SOC_K1_W03, SOC_K1_W04	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W5	analizuje dynamikę relacji pomiędzy jednostką a jej otoczeniem wykorzystując teorie i pojęcia psychologii społecznej	SOC_K1_W02, SOC_K1_W03, SOC_K1_W04	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W6	zna zasady diagnozy problematycznych zjawisk społecznych	SOC_K1_W02, SOC_K1_W03	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	diagnozuje problematyczne zjawiska społeczne	SOC_K1_U01, SOC_K1_U02, SOC_K1_U03, SOC_K1_U04, SOC_K1_U05, SOC_K1_U06	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
U2	korzysta ze źródeł zastanych	SOC_K1_U01, SOC_K1_U03, SOC_K1_U04, SOC_K1_U05	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	prezentuje i argumentuje stawiane tezy	SOC_K1_K01, SOC_K1_K02, SOC_K1_K03	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
K2	współpracuje w zespole	SOC_K1_K01, SOC_K1_K02, SOC_K1_K03	Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Pojęcia z zakresu psychologii społecznej . Czym jest psychologia społeczna? Historia rozwoju w zarysie. Przedmiot zainteresowań. Miejsce psychologii społecznej w naukach społecznych. Eksperyment jako metoda badawcza psychologii społecznej.	W1, W2	Ćwiczenia
2.	Badanie postaw i ich zmiany. Skąd się biorą postawy: komponent poznawczy, emocjonalny i behawioralny postawy. Warunkowanie klasyczne, instrumentalne i efekt modelowania. Postawy jawne i ukryte. Zmiana postaw a komunikaty perswazyjne: program Yale. Centralna i peryferyczna strategia zmiany postaw. Długotrwała zmiana postawy. Uodpornianie postawy na zmianę.	W1, W2, W3, U1, K1	Ćwiczenia
3.	Potrzeba uzasadniania własnych zachowań i podtrzymywania poczucia własnej wartości. Czym jest dysonans poznawczy L.Festingera? Dysonans a zachowania racjonalne a racjonalizujące. Dysonans a ważność i trwałość decyzji. Dysonans a system wartości i wybory etyczne. Uzasadnianie wysiłku: zewnętrzne i wewnętrzne. Sposoby redukcji dysonansu poznawczego.	W1, W2, W4, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia
4.	Wpływ społeczny (1): konformizm i uległość. Uwarunkowania konformizmu (sytuacyjne, osobowościowe, społeczne i kulturowe). Klasyczne eksperymenty Sherifa i Ascha. Informacyjny i normatywny wpływ społeczny. Konformizm a przeciwstawianie się naciskom zewnętrznym. Wpływ społeczny (2): posłuszeństwo wobec autorytetu. Klasyczny eksperyment Milgrama. Warunki poprzedzające i czynniki wiążące posłuszeństwo wobec autorytetu. Stan nieautonomiczny. Projekcja fragmentów eksperymentu Miligrama. Wpływ społeczny (3): deindywidualizacja, dehumanizacja i zło bezczynności. Psychologia zła. Projekcja i analiza stanfordzkiego eksperymentu więziennego P. Zimbardo.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia
5.	Spostrzeganie i rozumienie innych. Ukryte teorie osobowości. Wyjaśnianie zachowań innych ludzi: koncepcja atrybucji F.Heidera. Podstawowy błąd atrybucji. Teoria wnioskowania z czynników towarzyszących Davis'a i Jones'a. Model współzmienności Kelley'a. Różnica między aktorem a obserwatorem. Atrybucje w służbie ego.	W1, W2, W4, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	Poznanie i ocena innych: schematy i heurystyki Schematy i ich wybór: rola dostępności i zdarzeń poprzedzających. Urzeczywistnienie schematów: samospełniające się proroctwo. Zmiana schematów a efekt pierwszeństwa, świeżości i uporczywości. Automatyzmy, skróty myślowe i heurystyki wydawania sądów: dostępności, reprezentatywności, zakotwiczenia. Kontrolowane poznanie społeczne: myślenie konfaktyczne.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia
7.	Poznanie i ocena innych: stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacje. Struktura i przetwarzanie informacji stereotypowej. Modele sieci skojarzeń i potwierdzanie własnych oczekiwań. Zmienianie stereotypów: umacnianie i tworzenie pozytywnych skojarzeń, tworzenie podtypów i aktywizowanie alternatywnych kategorii, zmienianie tendencyjnego etykietowania.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia
8.	Problemy etyczne i metodologiczne badań eksperymentalnych. Polskie doświadczenia badawcze-dylematy i wyzwania.	W1, W2, W6, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	1) Obecność na zajęciach: 2 nieobecności możliwe 2) Aktywność i bieżący kontakt literaturą przedmiotu 3) Przygotowanie i zrealizowanie w grupach eksperymentu, który zostanie nagrany (max10min). Temat eksperymentu ma obejmować problematykę realizowaną na zajęciach. Formą przedstawienia tego zadania jest prezentacja multimedialna. 4) Pisemne kolokwium (3 pytania problemowe, łącznie 12 punktów) bardzo dobry (bdb; 5,0): 11-12 punktów dobry plus (+db; 4,5): 10 punktów dobry (db; 4,0): 9 punktów dostateczny plus (+dst; 3,5): 7,5-8 punktów dostateczny (dst; 3,0): 7 punktów niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 7 punktów

Literatura

Obowiązkowa

1. – Aronson, E. i in. (2006) Psychologia społeczna. Serce i umysł. Poznań: Zysk i S-ka.
2. – Wojciszke, B (2003) Człowiek wśród ludzi. Zarys psychologii społecznej. Warszawa: Scholar

Dodatkowa

1. – Wosińska, W. (2004) Psychologia życia społecznego. Gdańsk: GWP

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do zajęć	10
Inne	5
Przygotowanie do zaliczenia	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SOC_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wyszukiwania i krytycznego wykorzystywania (w tym analizowania, syntetyzowania i komunikowania) informacji na temat zjawisk społecznych, w tym wyników badań własnych
SOC_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do planowania i czynnego włączania się do realizowanych projektów socjologicznych (m.in. badawczych, analitycznych, interwencyjnych, innowacyjnych) w ramach realizowania roli zawodowej socjologa, w tym we współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego
SOC_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w dyskusji na tematy społeczne – formułowania własnego stanowiska w oparciu o wiedzę socjologiczną oraz wykorzystywania wiedzy socjologicznej do rozumienia stanowisk stron w dyskusji
SOC_K1_U01	Absolwent/ka potrafi rejestrować i interpretować procesy i wydarzenia społeczne (zwłaszcza dotyczące współczesnego społeczeństwa polskiego oraz innych społeczeństw stanowiących tło porównawcze) przy pomocy pojęć i teorii socjologicznych
SOC_K1_U02	Absolwent/ka potrafi zaplanować i zrealizować badanie socjologiczne przy użyciu ilościowych i jakościowych metod i technik badań, a także zastosować normy etyczne w praktyce badawczej
SOC_K1_U03	Absolwent/ka potrafi przygotowywać prace i wystąpienia w języku polskim, służące komunikacji naukowej i pozostające w zgodzie z jej regułami
SOC_K1_U04	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z uwzględnieniem słownictwa z zakresu socjologii
SOC_K1_U05	Absolwent/ka potrafi zaplanować i realizować podnoszenie swoich kompetencji socjologicznych korzystając z możliwości edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej
SOC_K1_U06	Absolwent/ka potrafi planować, realizować i monitorować własną pracę oraz podejmować i realizować różnorodne role w zespołach
SOC_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce socjologii w systemie nauk oraz jej relacje z innymi dyscyplinami
SOC_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody i techniki badań socjologicznych oraz w zaawansowanym stopniu czynniki decydujące o ich właściwym doborze przy rozwiązywaniu problemów badawczych
SOC_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie ideę normatywnej regulacji życia społecznego oraz mechanizmy za nią odpowiedzialne
SOC_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu procesy leżące u podstaw stabilności i zmiany społecznej w kontekście lokalnym oraz globalnym